ընդունելի դառնալով, յանձնեց սրբազան Նախագահին դժուարութիւնները բառնալու գործը։

— Պրուսայի նորընտիր առաջնորդ Արժ. Յովհաննէս Ծ. Վ. Արշարունու պաշտօնը վաւերացնելով՝ պէտք եղած հրահանգները տուաւ ժամ առաջ իւր պաշտօնատեղին ուղևորուելու համար։

— Որոշեց Սեբաստիոյ ծերունազարդ առաջնորդ Գեր. Պետրոս եպիսկ. Թաշճիղճեանին յանձնել Թօքաթի թեմը առ ժամանակ հովուելու պաշտօնը։

Խառն ժողովը որոշել է նկատողութեան չառնել Բարդուղիմէոս եպ. Չամչեանի և Գէորգ Ծ. Վ. Իւթիւճեանի հրաժարականները Եգիպտոսի առաջնորդութեան պաշտօնին ընտրուելուց։

ՔԱՀԱՆԱՆԵՐ. — Յաւէրժ անմոռանալի կըմնայ կոտորածների պատմութեան մէջ շատ քաջարի քահանաների գործերը, որոնք դառն ժամանակներում իւրեանց ժողովուրդը հովուում էին, մխիթարում և նոցա հետ, նոցա համար նահատակուում։ Այսպէս էին ամեն գաւառացիք, որոնց Պօլսեցիք և այլք ծաղրելով խրմրդ են անուանում, մինչդեռ քաղաքներում լուսաւորուած քահանաներն արդէն սկսել են մեր քահանայական դասում չտեսնուած անկարգութիւններ և զեղծումներ անել, որով չար օրինակ են դառնում ժողովրդեան և գայթակղութիւն պատճառում իւրեանց հօտին։

Դեռ նոր էր, որ Բուլղարիոյ հայ քահանաներից մինը թողեց իւր կարգը և մտաւ աշխարհականների դասը, որովհետև Ամեն. Հայոց Հայրապետը չբարեհաճեցաւ նորան թոյլ տալ երկրորդ անգամ ամուսնանալու։ Այժմ էլ՝ ինչպէս կարդում ենք «Մասիս» լրագրի մայիսի 14-ի համարում՝ Ազգ. Կրօնական ժողովը Ռոդոսթոյի առաջնորդական տեղապահի գրութիւններից տեղեկանալով թէ՝ Թէոդորոս անունով մի քահանայ աշխարհական ժամանակ երկու անգամ ամուսնացած և յետոյ քահանայ ձեռնադրուած է և երկար ատեն անդ թափառելուց յետոյ Ռոդոսթոյում Ստեփան անունով մի կառապանի գաղտագողի պսակել է նորա մի մերձաւոր ազգականի աղջկայ հետ, որ կրօնական ժողովն ու Ազգ. Պատրիարքարանն արգելած էր, և անյայտացել, մանրամասն տեղեկութիւն պահանջեց յիշեալ չքահանայի մասին և պսակն անվաւեր համարեց։

— Յակոբ անունով մի քահանայ իւր առաջին ամուսնու մահուանից յետոյ, քահանայութիւնը թողնելով երկրորդ անգամ ամուսնացել էր։ Այս երկրորդի մահուանից յետոյ վերոյիշեալ աշխարհականացեալ քահանան անցեալ տարի Կրօն. Ժողովին էր դիմել, որ իրեն հրաման տրուի վերըստին քահանայական պաշտօնը կատարելու։ Ժողովը որոշել էր, որ յիշեալ անձն այլեւս բնաւ քահանայ չճանաչուի, նաև ոչ միայն եկեղեցում, այլ վարժարաններում իրաւունք չունենայ պաշտօն վարելու։ Նոյն քահանան այս տարի ևս կրկնեց իւր խնդիրը, սակայն այս ժողովը հաստատուն մնաց նախորդի որոշմանն։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.

ՔԱՂՈՒԱԾՔ Ի ԿՈՆԴԱԿԱՑ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ.

Կոնդակ հաստատութեան Հոգաբարձութեան Եկեղ.—ծխ. ուսումնարանաց Աստրախանի. Թ. 375։

— Յանուն Տ. Խորէն Եպիսկոպոսի Ստեփանէ, որով կարգի նա վանահայր Ս. Խաչ վանուց Ղրիմու. Թ. 377։

— Յանուն Տ. Կոստանդին քահանայի Կոստանեան Ալէքսանդրապօլու, որով շնորհի նմա լանջախաչ քահանայական. Թ. 384։

— Յանուն Տ. Մաշթոց վարդապետի, որով կարգի հովիւ ի վերայ ժողովրդոց բնակելոց յՈւստր քաղաքի յԱմերիկա. Թ. 385։

— Յանուն Տ. Վաղինակ վարդապետի, որով կարգի հովիւ ի վերայ ժողովրդոց բնակելոց ի Պրովիդանս քաղաքի յԱմերիկա. Թ. 386։

— Յանուն Սալոմէի Աւետիքեան, որով յայտնի զստացմանէ ի ձեռն կոնսիստորիային Տփղեաց մի հազար ռուբլեաց ի պէտս աստուածահաճոյ գործոց, զորս կտակեալ է հանգուցեալ Տ. Կատարինէ Տ. Մովսիսեան. Թ. 432։

— Յանուն Տ. Պետրոս քահանայի Մատնիշեանի, որով շնորհի նմա լանջախաչ քահանայական. Թ. 464։

— Յանուն Տ. Յովհաննէս վարդապետի Բազունւոյ, որով կարգի վանահայր Ս. Թադէոսի վանից Մակուայ. Թ. 465։

— Յանուն Նորին, որով շնորհի նմա լանջախաչ վարդապետական սկանակուռ. Թ. 466։

— Յանուն Տ. Թադէոս վարդապետի Աւիւծեանի, որով շնորհի նմա լանջախաչ վարդապետական սկանակուռ. Թ. 488։

— Հաստատութեան Հոգաբարձութեան Եկեղ.—ծխ. ուսումնարանին Հայոց ի Նորք քաղաքամասին Երևանայ. Թ. 507։

— Օրհնութեան յանուն Զաքար Աղայի Ջամբուլատեան ի Կաղզուան. Թ. 510։

— Յանուն Տ. Եփրեմ վարդապետի, որով շնորհի նմա լանջախաչ վարդապետական ականակուռ. Թ. 533։

— Յանուն Սինօդի և Էջմիածնի, որով յայտնի կարգումն Տ. Եփրեմ վարդապետի ի պաշտօն առժամանակեայ անդամութեան վիճ. կոնսիստորիային Հայոց Քիշնեւի։ Թ. 534.

— Յանուն Տ. Տաճատ քահանայի Մարգեան Շամախւոյ, որով շնորհի նմա կամիլաւկայ։ Թ. 538։

— Օրհնութիւն յանուն պ. Գէորգայ Նեանդուլեան. Թ. 548։

— Հաստատութեան Հոգաբարձութեան դպրոցին Հայոց Մելիտոպոլի։ Թ. 589.

— Յանուն Գեր. Տ. Գէորգ Արքեպիսկոպոսի զննողոյ Յովհաննեան—Մարիամեան դպրոցին Հայոց Տփղեաց։ Թ. 602.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.

ԿՐՕՆԱԿԱՆ—ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ.

1. Կրօնի կենսատու զօրութիւնը . . Գ. Մ. . 244
2. Եկեղեցին եւ աղքատների խնամատարութեան գործը . . Գ. Մ. . . 245
3. Տիմոթէոս Էլուրոսի Նորագիւտ երկը եւ նորա մի քանի նոր հատուածները նախնի հայերէից առած . . . Կ. Վ. . . 251
4 ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿՈՆ 258

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ—ՊԱՏՄԱԿԱՆ.

5. Հ. Գելցեր, Համառօտութիւն Բիւզանդական կայսրների պատմութեան. . . Մ. Վ. . 262

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ.

6. Երեւակայութիւնը կրթութեան գործում. Ս. Ե. 264
7. Խուլ եւ համրերի օրինակելի դպրոց Զուիցերիայում 266
8. ՄԱՆՐԱԼՈՒՐՔ 268

ԱԶԳԱՅԻՆ.

9. Լուսաւորչի կոչը . . . Գ. Մ. . . 269
10. ԵԿԵՂԵՑԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ 270
ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ . . . .
ՏԱՃԿԱՀԱՅՔ. 272

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. 274

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.
ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ. Թուղթք Ան. Մոկ., Գ. Տ. Մկրտչեան. 275
ՄԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ.
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԱՐԱՐԱՏԻ 1897 Թ. ՅՈՒՆԻՍ

Բ.

ՏԵԱՌՆ ԱՆԱՆԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ՊԱՏՃԱՌ ՅԱՂԱԳՍ ԶԽՈՍՐՈՎ ՆԶՈՎԵԼՈՅՆ ԶԱՆՁԵՒԱՑԻՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆ *

Բարբառք աստուածային պատգամացն աստանօր զարթուցանէ զմեզ այժմ[1] առ վարկ ականայ[2] հարկապահանջութեանս, որ յաւուրս մեր։ Քանզի ասի ուրեմն կանխագոյն, թէ Լուարուք զայս ամենայն ազգք[3] երկրի,[4] և զնովիմբ ածեալ ասէ, թէ ծերք լուարուք և պատմեսջիք որդւոց[5] ձերոց, թէ երբեք եղեալ իցէ այս յաւուրս ձեր, զոր այժմ թելադրեաց չարն սկզբնախաբ սատանայ սաղիր սողոսկանօք ի սողոմածոյց[6] և ի մահաշունչ[7] լեզուս ուղ[ղ]ոց, զոր անդանօր [դ]երբնականն[8] ձայնն ի վաղնջոյն նախագոյն մեր ․Թ․Ճ․ ամաւ զուշակեաց Հոգին սուրբ ի բերանոյ աստուածախօսն Պօղոսի, որ [Բ 131a] գերապարծիկ զայր լինել հաղորդապետ[9] խորհրդոցն աստուծոյ, ասելով՝ թէ Մի՞թէ փորձ ինչ խնդրէք զՔրիստոսէ, որ ինեւս[10] ընդ ձեզ խօսի։[11] Որ արդարև ոչ փորձ, այլ ճշմարտութիւն բաւանդակն,[12] քանզի լցեալ կատարեցաւ ամենայն հոգեւորուն վարդապետութիւնք նորա, է որ [ի] վաղնջոյն իսկ անդ ուրեմն, և է որ

* Տե՛ս Արարատ փետր. և մարտ.

1. Ա այժ
2. Բ ակամա
3. Ա ազգ
4. Ա Սաղմոս ԽԸ, 2.
5. Բ որդոց
6. ԱԲ այսպէ՛ս.
7. Ա եւ ինմ մհչւնչ
8. Ա երբ բնկն Բ երբ բանական
9. Ա ռպես Բ ռպետ. տե՛ս Ա. Կորնթ. դ. 1 „Եւ հաղորդապետս խորհրդոցն աստուծոյ."
10. Ա ինեւ
11. Ա Կորնթ. Երկ. ԺԳ, 3.
12. Ա բովանդակն